

تداوم خیزش گردوخاک

رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوای سازمان هواشناسی، با اشاره به وزش بادهای ۱۲۰ روزه در شرق کشور خبر داده که وزش باد خیلی شدید و خیزش گردوخاک در جنوب خراسان جنوبی و سیستان و بلوچستان تادوروز آینده پیش‌بینی می‌شود. به گزارش ایسنا، طی روزهای اخیر وزش باد شدید و خیزش گردوخاک، تنفس را در شرق کشور دشوار کرده است؛ به گونه‌ای که طوفان گردوخاک شنبه (۲۷ مردادماه) از ترکمنستان وارد مشهد شد و شعاع دید افقی در فرودگاه این شهر را به ۱۰۰ متر کاهش داد. علاوه بر مشهد، برخی مناطق دیگر استان خراسان رضوی نیز با گردوخاک ناشی از این طوفان مواجه شدند. صادق ضیائی‌نادر درباره علت وقوع طوفان گردوخاک در شرق کشور گفت: «بادهای ۱۲۰ روزه به‌مدت طولانی می‌وزند و گاهی اوقات شدت می‌گیرند. میزان شدت این بادهای به نحوه تعامل کم‌فشار حرارتی که روی پاکستان قرار می‌گیرد، با پرفشاری که از عرض‌های شمالی وارد می‌شود، بستگی دارد.»

افزایش بدهی بیمه‌ها به دارو و خانه‌ها

محمود فاضل، رئیس شورایی عالی نظام پزشکی گفته است که اجرای طرح دارویار سبب افزایش بدهی سازمان‌های بیمه‌گر به دارو و خانه‌ها شده است: «اجرای طرح دارویار نهایتاً سبب رفع کمبود دارو نشده، بلکه میزان بدهی بیمه‌ها به سازمان‌های بیمه‌گر را افزایش داده و به مشکلات دارو و خانه‌ها افزوده است. بیمه‌ها نتوانستند تعهدات خود را به دارو و خانه‌ها پرداخت کنند؛ در چنین شرایطی، پول به شرکت‌های تولیدکننده دارو باز نمی‌گشت و در نتیجه دارو تولید نمی‌شد.» او با بیان اینکه تخصیص منابع طرح دارویار از همان وهله نخست با مشکلاتی مواجه شد، ادامه داد: «اجرای طرح دارویار در سال ۱۴۰۱ به ۷۳ همت بودجه نیاز داشت، اما فقط ۵۰ درصد آن پرداخت شد. همچنین پیش‌بینی‌ها بیانگر این بود که اجرای طرح دارویار در سال ۱۴۰۲ به ۱۰۷ همت نیاز دارد، اما مجلس شورای اسلامی فقط ۶۶ همت برای اجرای این طرح تصویب کرد. علاوه بر تصویب ۵۰ درصد بودجه مورد نیاز، پرداخت بودجه با تأخیر انجام می‌شود و بودجه سال گذشته طرح دارویار به صورت ۱۰۰ درصدی پرداخت نشده است.»

جزئیات وضعیت گرم‌زدگی در اربعین

وزیر بهداشت، در مان و آموزش پزشکی گفته است که باتوجه به اینکه بیش از ۵۵ درصد زوار اربعین از مرز مهران تردد می‌کنند، این امر باعث شده تا وزارت بهداشت توجه بیشتری در خصوص ارائه خدمات درمانی به زوار در نظر داشته باشد. به گفته بهرام عین‌اللهی، براساس گزارش‌های رسیده تاکنون هیچ‌گونه مرگ ناشی از گرم‌زدگی در اربعین امسال رخ نداده است. او با اشاره به اینکه باتوجه به هوای گرم مهران در این فصل از سال، برپایی چادرها چندان کارایی مناسبی ندارد، گفت: «استفاده از چادر برای برپایی مویک، باعث گرم‌زدگی زوار عزیز می‌شود که در این راستا سازه‌های ثابت با سیستم خنک‌کننده در مرزهای کشور ایجاد شد و با استقرار کادر درمانی، خدمات مناسب و درخور توجهی به زوار در مرز مهران ارائه می‌شود.» عین‌اللهی گفت که ۲۱ اتوبوس آمبولانس، سه بالگرد و ۱۱ موتورلانس نیز در مرزهای اربعینی کشور مستقر شده و کادر درمان با امکانات کامل، کار خدمات‌رسانی را انجام می‌دهند.

گزارشی از آخرین وضعیت تحصیل دختران و پسران، در آغاز چهارسالگی بازگشت طالبان به قدرت

۳ سال حسرت درس خواندن

براساس گزارش یونسکو ۲/۵ میلیون دختر در افغانستان از حق تحصیل محرومند

را به واقعیتی تلخ می‌دهند. آینده‌ای که زمانی با امید به آن می‌نگریستم اکنون سایه‌ای دور و دست‌نیافتنی به‌نظر می‌رسد.

ما دختران افغان از تحصیل، از حقوق انسانی و از زندگی با عزت و احترام محروم شده‌ایم. هر روز که از خواب بیدار می‌شویم با این واقعیت تلخ مواجه می‌شویم که نادیده گرفته شده‌ایم و ارزش انسانی ما نادیده گرفته می‌شود. هر لحظه از روز ما مملو از ترس و اضطراب است، ترس از آینده‌ای مبهم که شاید هرگز نتوانیم از این زندان ظالمانه فرار کنیم.

از رهبران جهان، از زنان و دختران در سراسر جهان، از شما می‌خواهم که صدای ما باشید. ما را فراموش نکنید، ما را تنها نگذارید. درد و رنج ما را بشنوید و برای ما بجنگید. ما به حمایت شما نیاز داریم، ما به شما نیاز داریم که صدای ما را در سراسر جهان به گوش دیگران برسانید. ما هم حق داریم زندگی کنیم، تحصیل کنیم، کار کنیم، انتخاب کنیم. ما هم انسانیم و حقوق انسانی ما باید رعایت شود.

به امید روزی که بتوانیم دوباره آزادانه زندگی کنیم، درس بخوانیم، کار کنیم و رویاهای ما را دنبال کنیم. با احترام و اشک، ثریا محمدی، دختری از افغانستان».

مقاومت زنان و راه‌های جدید یادگیری

اگرچه تحصیل دختران زیر ۱۲ سال هنوز در افغانستان مجاز است، اما تعداد دانش‌آموزانی که در آموزش ابتدایی ثبت‌نام کرده‌اند هم از سال ۲۰۲۱ به‌شدت کاهش یافته است. براساس داده‌های جدید یونسکو، افغانستان در سال ۲۰۲۲ تنها ۵۱/۷ میلیون دختر و پسر در مدارس ابتدایی داشته‌اند. این درحالی‌است که این رقم در سال ۲۰۱۹، ۶/۸ میلیون در سال بوده است.

آنطور که در گزارش یونسکو آمده، این کاهش در ثبت‌نام مدارس ابتدایی نتیجه تصمیم عملی مقامات برای منع معلمان زن از تدریس پسران است و کمبود معلم را تشدید می‌کند. همچنین می‌توان آن را با انگیزه نداشتن والدین برای فرستادن فرزندان‌شان به مدرسه توضیح داد. این ارقام همچنین در آموزش عالی با کاهش نیمی (۵۳ درصد) از تعداد دانشجویان ثبت‌نام شده در دانشگاه‌ها از سال ۲۰۲۱، بسیار نگران‌کننده است؛ در نتیجه افغانستان به‌سرعت با کمبود فارغ‌التحصیلان آموزش دیده و ماهر برای نقش‌آفرینی در مشاغل مواجه خواهد شد؛ موضوعی که فقط مشکلات توسعه را تشدید خواهند کرد.

زنان افغانستان اما حالا راه‌های دیگری در پیش گرفته‌اند تا بگویند مقابل ستم و سرکوب طالبانی سر خم نمی‌کنند؛ «خاور» که روزی آرزوی تحصیل در دانشکده پزشکی را داشت و حالا مجبور به خانه‌نشینی است، در زمان استراحت ناهار، به چیز دیگری می‌پردازد. این دختر ۲۲ ساله برای چندساعت قبل از، از سرگیری کارهایش به‌طور مخفیانه برای مدرک علوم بهداشتی از طریق یک دانشگاه آنلاین غیرانتفاعی مستقر در ایالات متحده که به پناهندگان در سراسر جهان و زنانی مانند آن اجازه تحصیل رایگان می‌دهد، درس می‌خواند.

من ثریا محمدی است؛ دختری که در قلب افغانستان، کشوری که تحت حکومت طالبان است، زندگی می‌کند. این نامه را با دلی‌پسر از درد و امید می‌نویسم، نامه‌ای که هدفش رساندن صدای همه دختران افغان است؛ دخترانی که سکوت تحمیلی و بی‌رحمانه را تحمل می‌کنند.

از روزی که طالبان دوباره قدرت را به دست گرفتند، زندگی من و هزاران دختر دیگر به یک کابوس تبدیل شده است. ما از رفتن به مدرسه و ادامه تحصیل، از کار و داشتن آینده‌ای روشن محروم شده‌ایم. هر روز از پنجره کوچک خانه‌ام به بیرون نگاه می‌کنم و آرزو می‌کنم که می‌توانستم به مدرسه برگردم، کتاب‌هایم را دوباره باز کنم و آرزو کنم که دکتر، مهندس یا وکیل شوم. اما متأسفانه این رویاهای اکنون به کابوسی تبدیل شده‌اند که ما در بیداری تجربه می‌کنیم.

دختر بودن در افغانستان به‌معنای زندگی در سایه ترس و بی‌عدالتی است. ما نادیده گرفته شده‌ایم، ارزش انسانی ما پایمال می‌شود و هیچ‌کس به صدای ما گوش نمی‌دهد. وقتی به ما می‌گویند که حق تحصیل نداریم، در اصل به ما می‌گویند که هیچ ارزشی نداریم. وقتی ما را مجبور به ازدواج می‌کنند، اساساً می‌گویند که نظرات و احساسات ما مهم نیست. روزهای می‌گذردند و هیچ‌کس به کمک ما نمی‌آید.

آیا تابه‌حال به این فکر کرده‌اید که وقتی کسی به شما می‌گوید «حق ندارید»، چه حسی دارد؟ وقتی می‌بینید دوستان‌تان در کشورهای دیگر آزادانه به مدرسه می‌روند، کار می‌کنند و آینده‌ای روشن می‌سازند، درحالی‌که شما در یک زندان نامرئی گرفتار شده‌اید، چه احساسی دارید؟ ما دختران افغان هر روز با این احساسات دست‌وپنجه نرم می‌کنیم. هر روز با این واقعیت تلخ روبه‌رو می‌شویم که زندگی ما هیچ ارزشی ندارد و هیچ‌کس به فکر ما نیست.

من هر روز با ترس و وحشت از خواب بیدار می‌شوم. هر روز به خود می‌گویم، امروز روزی است که مرا مجبور به ازدواج می‌کنند؟ آیا امروز آخرین باری است که پا به خانه‌مان می‌گذارم؟ این سوالات بی‌پاسخ هر روز مرا تا مرز ناامیدی می‌کشاند. اما در میان این تاریکی، بارقه‌ای از امید همچنان باقی است. به امید روزی که این کابوس پایان یابد و بتوانیم دوباره زندگی کنیم، دوباره بخندیم، دوباره بیاموزیم و آینده‌ای روشن بسازیم.

من فقط یک دختر نیستم؛ من نماینده هزاران دختری‌ام که در این سرزمین زخمی زندگی می‌کنند؛ دخترانی که صرفاً به‌دلیل زن بودن از همه حقوق بشر محروم شده‌اند. ما حق انتخاب نداریم، حق نداریم در مورد زندگی خود تصمیم بگیریم. حتی حق انتخاب شریک زندگی از ما گرفته شده است. ما را مجبور به ازدواج می‌کنند، بدون اینکه نظر ما را بپرسند.

هر روز که از خواب بیدار می‌شوم با احساس خفگی و فشار طاقت‌فرسای مواجه می‌شوم. هر روز که می‌گذرد احساس می‌کنم بخشی از روح و وجودم در حال نابودی است. تمام رویاهای من به‌تدریج فرو می‌ریزند و جای خود

نارزین دوستدار
خبرنگار اجتماعی

«خاور» در حال آماده‌شدن برای شروع تحصیل در دانشکده پزشکی در افغانستان بود که جنگجویان طالبان به کابل حمله کردند، قدرت را به دست گرفتند و افغانستان را بدل به تنها کشوری در جهان کردند که تحصیل دختران بالای ۱۲ سال در آن ممنوع است. «خاور» قبلاً انبوهی از کتاب‌های درسی را خریده بود و آرزو داشت متخصصی قلب شود اما سه‌سال بعد، روزهای او از ساعت چهار صبح، با بلند شدن برای نماز و فهرست بلندی از کارهای خانه شروع می‌شود: «روزهای عادی من بسیار متفاوت از گذشته است.» او که از «سی‌ان‌ان» خواسته است برای حفظ امنیتش از نام مستعار برای او استفاده شود، حالا امیدوار است روزی همه چیز تغییر کند.

این‌حال روز ۱/۴ میلیون دختر دیگر در افغانستان است؛ دخترانی مثل خاور که از سه‌سال پیش همین موقع که طالبان کل افغانستان را دوباره زیر سیطره قدرت‌شان گرفتند و آرزوهای زنان را زیر پای‌شان له کردند، مجبورند در خانه بنشینند، تحصیلات متوسطه و عالی را فراموش کنند، برای بیرون رفتن برقع بزنند و فقط امیدوار به آینده بمانند. آنطور که یونسکو به‌تازگی گزارش داده، علاوه بر این، دسترسی به آموزش ابتدایی هم به‌شدت کاهش یافته و ۱/۱ میلیون دختر و پسر کمتر به مدرسه می‌روند. اگر به این آمارها، دخترانی را اضافه کنیم که قبل از اعمال این ممنوعیت‌ها از تحصیل بازمانده بودند، حالا تقریباً ۲/۵ میلیون دختر در افغانستان از حق تحصیل محرومند که ۸۰ درصد از آنها را دختران در سن مدرسه تشکیل می‌دهند. این وضعیت اسفبار، یونسکو را وادار کرده در بیانیه‌اش بنویسد: «این وضعیت باید به همه ما مربوط باشد، حق آموزش قابل مذاکره یا خدشه نیست. جامعه جهانی باید برای بازگشایی بی‌قیدوشرط مدارس و دانشگاه‌ها به روی دختران و زنان افغان بسیج شود. تنها در سه‌سال، مقامات تقریباً دودهم پیشرفت مداوم آموزش و پرورش در افغانستان را از بین برده‌اند و آینده یک‌نسل کامل اکنون در خطر است.»

من، ثریا، دختری از سرزمین زخمی افغانستان
«سیماسمر»، معاون سابق رئیس‌جمهور وزیر سابق امور زنان افغانستان، نامه‌ای را از یک دختر در افغانستان به‌نام ثریا محمدی با بنیاد «اکثریت فمینیستی» - یک سازمان غیرانتفاعی آمریکایی که درباره خشونت علیه زنان، برابری و توسعه اقتصادی فعالیت می‌کند- به اشتراک گذاشته است. در این نامه، محمدی از جهان می‌خواهد که به زندگی تحت رژیم طالبان توجه داشته باشد؛ جایی که زنان در آن قربانی ظلم نهادینه‌شده شده‌اند. در این نامه آمده است:

«دوست عزیزم
من این نامه را برای شما و از طریق شما، به دوستان‌تان، رهبران جهان، سازمان ملل متحد، سازمان‌های حقوق بشر و سازمان‌های حقوق زنان در سراسر جهان می‌نویسم. نام

